

๘

คณะอักษรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทวิจารณ์
รางวัลกองทุน
หม่อมหลวงบุญเหลือ
เทพยสุวรรณ
ปี ๒๕๔๕

โครงการวิจัย เครือข่ายการวิจารณ์ศิลปะ
การวิจัยและพัฒนา (สกว.)

ความเห็นของคณะกรรมการตัดสิน
บทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น
ประจำปี ๒๕๕๕

คณะกรรมการตัดสินบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่นประจำปี ๒๕๕๕ ได้พิจารณาบทวิจารณ์ซึ่งมีผู้ส่งเข้าประกวด ๑๒ ราย และมีมติให้บทวิจารณ์ของ "ภัทรวดี สุพรรณพันธุ์" (นางสาวภัทรวดี จันทรประภา) ได้รับรางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่นของกองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ประจำปี ๒๕๕๕ ดังมีเหตุผลต่อไปนี้

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ของ "ภัทรวดี สุพรรณพันธุ์" แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในมิติและองค์ประกอบด้านต่างๆ ของภาพยนตร์ ที่สอดคล้องกันอย่างกลมกลืน ทั้งในความเป็นศาสตร์และศิลป์ ผ่านการนำเสนอด้วยการวิเคราะห์และตีความในด้านเนื้อหาสาระ นัยแห่งบทบาทการแสดง ตลอดจนแง่มุมและเทคนิคการนำเสนอด้วยภาษาเฉพาะของภาพยนตร์ ทำให้ผู้อ่านสามารถรับรู้และเข้าใจได้อย่างสมบูรณ์

ที่สำคัญ คือ ผู้วิจารณ์มีความรู้ความสามารถในการแยกแยะประเด็น และโครงสร้างที่ซับซ้อนของภาพยนตร์ ด้วยการเปรียบเทียบและอธิบายความจากการเชื่อมโยงบริบทของโลกและสังคม ให้เข้ากับความหมายและเนื้อหาของภาพยนตร์ ได้อย่างมีเชิงชั้น

ด้วยศักยภาพและสำนึกคิดที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางและความมุ่งมั่นของการเป็นนักวิจารณ์ภาพยนตร์ "ภัทรวดี" สามารถจุดประกายให้กับการเรียนรู้ในศาสตร์แขนงนี้ได้อย่างงดงามและชัดเจน

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ตัวอย่าง
บทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น
ประจำปี ๒๕๔๕

โดย “ภัทรวดี สุพรรณพันธุ์”

1. The Wedding Banquet : ครอบครัวกับความรัก
ในยุคโพสต์โมเดิร์น
2. Memento : ชื่นเชิงของหนังอเมริกันนำร่องใหม่

The Wedding Banquet

ครอบครัวกับความรักในยุคโพสต์โมเดิร์น

โดย “ภัทรวิ สุพรรณพันธุ์”

อัง ลี (Ang Lee) คือผู้กำกับภาพยนตร์ชาวไต้หวันที่ประสบความสำเร็จ และได้รับการยอมรับอย่างสูงจากผู้ชมทั้งในซีกโลกตะวันตกและตะวันออก ภาพยนตร์ ชื่นชอบอย่างเช่น *Sense and Sensibility* (1995), *The Ice Storm* (1997), *Ride With the Devil* (1999), และ *Crouching Tiger, Hidden Dragon* (2000) เป็นเรื่องขึ้นอันดับดี ถึงความมีฝีมือของเขา และทำให้เขากลายเป็นผู้กำกับที่ “ฮ็อต” ที่สุดคนหนึ่งของ ฮอลลีวูด แต่ถึงแม้ว่าผลงานเหล่านี้จะทำให้เขากลายเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ก็ไม่มี เรื่องไหนที่มีความเป็นส่วนตัวเหมือนหนังเล็กๆ หุ่นคำยุคแรกของเขาที่ชื่อ *The Wedding Banquet* (1993) ที่ว่าด้วยเรื่องของหนุ่มชาวจีนไต้หวันที่ได้วันกันไปใช้ชีวิตอยู่ใน อเมริกา ซึ่งตัวละครในเรื่องนี้มีความคล้ายคลึงกับชีวิตจริงของลีอย่างมากเพราะ ตัวผู้กำกับเองก็เกิดและเติบโตในไต้หวัน แล้วอพยพไปอาศัยอยู่ที่เมืองนิวยอร์ก และ ในเรื่อง ลีก็ใช้นิวยอร์กเป็นฉากหลัง แม้ว่า *The Wedding Banquet* จะเป็นหนังที่ เกี่ยวกับคนนิวยอร์ก หนังของลีก็มีความแตกต่างๆ ไปอย่างมากจากหนังของผู้กำกับ ที่มักจะใช้นิวยอร์กเป็นฉากหลังอย่างเช่นหนังของวู้ดดี้ อัลเลน เพราะ *The Wedding Banquet* เป็นหนังที่สร้างจากมุมมองของผู้กำกับชาวเอเชีย ซึ่งถือว่าเป็นสมาชิกของ “ชนกลุ่มน้อย” ในอเมริกา ดังนั้น นิวยอร์กใน *The Wedding Banquet* จึงเป็น นิวยอร์กที่เต็มไปด้วยคนหลากหลายเชื้อชาติ เป็นเสมือนสถานียชุมทางของวัฒนธรรม พันทาง (hybrid culture) ลีเคยแสดงความเห็นในเรื่องนี้ไว้ว่า “อาศัยอยู่ในเมืองอย่าง นิวยอร์กก็เหมือนอยู่ในโลกใบเล็กๆ ที่รวมทุกชาติทุกภาษาไว้ด้วยกัน ผมคิดว่าถ้าคุณ อาศัยอยู่ที่นั่นนานพอ คุณจะพัฒนามุมมองแบบนิวยอร์กขึ้นมา แทนที่จะเป็นมุมมอง แบบจีนหรือไต้หวัน” ลีกำกับ *The Wedding Banquet* หลังจากที่เขาจบการศึกษา

จาก New York University หนังสือประสบความสำเร็จอย่างมาก ได้รับรางวัลชนะเลิศ
จากเทศกาลภาพยนตร์แห่งกรุงเบอร์ลิน และได้รับการยอมรับที่ดีจากนักวิจารณ์ ซึ่ง
ทำให้เขาเริ่มเป็นที่สนใจของผู้สร้างหนังฮอลลีวูด

The Wedding Banquet เล่าเรื่องราวของหนุ่มชาวไต้หวัน เกา เหว่ย ถึง
ที่ไปตั้งรกรากอยู่ในเมืองนิวยอร์ก และมีชีวิตที่ขึ้นมึนกับไชนมอ – คู่รักหนุ่มอเมริกัน
ต๋าน้ำข้าว แต่กลับได้รับแรงกดดันจากบิดามารดาสูงอายุในไต้หวันให้แต่งงานเพื่อที่
จะได้มีลูกสืบสกุล ไชนมอจึงแนะนำให้เหว่ยถึงประกอบพิธีแต่งงานแต่เพียงไม่นาน
กับสาวเซี่ยงไฮ้ชื่อ เวช-เวชซึ่งเป็นนักเรียนศิลปะที่อาศัยอยู่อย่างผิดกฎหมายในอเมริกา
ตามแผนเวช-เวชจะแต่งงานกับเหว่ยถึงเพื่อให้ได้รับใบเขียว (Green Card) ขณะที่
เหว่ยถึงก็สามารถเก็บความลับเรื่องคนเป็นเกย์จากพ่อแม่ และทุกฝ่ายก็มีความสุข
แต่ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อพ่อแม่ของเขาเดินทางมาจากไต้หวันเพื่อที่จะจัดพิธีแต่งงานให้
ในที่สุด พิธีแต่งงานใหญ่โตอย่างเป็นทางการก็กลายเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ และใน
คืนวันแต่งงาน เหว่ยถึงและเวช-เวชก็พลาดพลั้งมีความสัมพันธ์กันจนเวช-เวสดังห้อง
แต่ในที่สุด แม่ของเหว่ยถึงก็รู้ความจริงว่าลูกชายของตนเป็นเกย์ แต่แม่ของเหว่ยถึง
ก็สัญญาว่าจะเก็บเป็นความลับ ในเวลาเดียวกัน พ่อของเหว่ยถึงก็ยอมรับไชนมอว่า
เป็นคู่รักตัวจริงของลูกชายตน แต่ตัดสินใจว่าจะแสร้งทำเป็นไม่รู้ความจริง สุดท้าย
พ่อแม่เดินทางกลับไต้หวัน ไชนมอตกลงที่จะเป็น “พ่อ” อีกคนหนึ่งของเด็ก และ
ทั้งสามก็อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวเดียวกัน

The Wedding Banquet ให้ความรู้สึกแบบเทพนิยายที่เริ่มต้นเรื่องด้วย
“กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าชายผู้หล่อเหลาอาศัยอยู่ในปราสาทใหญ่อันไกล
โพ้น...” แต่ทว่ารายละเอียดของเรื่องนั้นกลับตาลปัตร เมื่อพ่อแม่ของเจ้าชายอยาก
ให้เจ้าชายแต่งงานกับเจ้าหญิงที่คู่ควรกัน แต่พบว่าจริงแล้วเจ้าชายนั้นมีคู่รักอยู่แล้ว
และคู่รักที่ว่าเป็นเกย์เป็นเจ้าชายอีกคนหนึ่ง! อย่างไรก็ตามนี้ไม่ใช่หนังเกย์
แม้ว่าจะเป็นหนังที่ว่าด้วยเรื่องของเกย์ ความรักของเกย์ต่างเชื้อชาติที่เกิดขึ้นบน
แผ่นดินแห่งเสรีภาพของอเมริกันยุคโพสต์โมเดิร์นนี้ เป็นการบอกไปถึงความเปลี่ยน-

แปลงขนานใหญ่ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในยุคโพสต์โมเดิร์น อเมริกันชน
ที่อาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 เป็นต้นมา ย่อมต้องได้พบ
เห็นการอพยพของชาวเอเชียตะวันออกไกลเช่นจีน อินเดีย และได้หวนมาตั้งถิ่นฐาน
ในอเมริกาละลอกแล้วละลอกเล่า การโยกย้ายถิ่นในครั้งนั้น เกิดขึ้นในสมัยเดียวกับ
ยุคที่ได้รับการขนานนามว่าโพสต์โมเดิร์น อันเป็นยุคของ “การปลดปล่อย และการ
เฉลิมฉลองสิทธิเสรีภาพ เป็นยุคที่ชนกลุ่มน้อยในสังคมพบพื้นที่ของตนในวัฒนธรรม
ร่วมสมัย ซึ่งในโลกตะวันตก หมายถึงการยอมรับและรับฟัง “เสียง” จากคนดำ,
ผู้หญิง, ผู้หญิงผิวสี, พวกรักร่วมเพศ (เกย์-เลสเบียน), นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, นัก
คุ้มครองสิทธิสัตว์, คนพิการ, ฯลฯ” ตัวละครเกย์ในหนังสือเรื่องนี้จึงเป็นเสมือน
สัญลักษณ์ที่ท้าทายระบบความคิดความเชื่อทางสังคมแบบเดิมๆ ที่เชื่อดีสืบเนื่อง
กันมา อย่างเช่นเรื่องการแต่งงานมีครอบครัวและการมีลูกสืบสกุล เพราะเกย์จะ
ไม่สามารถสืบสกุล (ตามธรรมชาติ) ได้ เรื่องตกมาสมองเกี่ยวกับความรักวุ่นๆ
ระหว่างหนุ่มหนุ่มกับหนุ่มสาวนี้ได้พาเราแหวกกฎเกณฑ์ทางเชื้อชาติ, วัฒนธรรม,
และเพศ ไปสู่ดินแดนใหม่ของวัฒนธรรมพันทาง และเสรีภาพทางเพศ

เหวี่ยงดัง คือสะพานที่เชื่อมโลกเก่าและโลกเสรีใบใหม่เข้าด้วยกัน เขาคือ
ลูกจีนแท้ๆ ที่เกิดและเติบโตในไต้หวัน ทว่าย้ายไปทำงานและตั้งรกรากอยู่ใน
อเมริกา เขาคือ “ยิปี้” ที่สร้างชีวิตใหม่ด้วยการทำงานหนัก และฝ่าหาสิทธิ
เสรีภาพแบบอเมริกัน เขาใช้ชีวิตแบบอเมริกันโดยอยู่บ้านแบบอเมริกัน กินแบบ
อเมริกัน (มือเย็นคือพิซซ่าได้แสงเทียน) ฝันแบบอเมริกัน (ทำงานหนักเพื่อเงินและ
ความสำเร็จ) และเครียดแบบอเมริกัน (คิดเรื่องเงินและภาวที่อยู่ตลอดเวลา) แต่ใน
เวลาเดียวกัน เขาก็ไม่สามารถที่จะตัดขาดจากรากเหง้าของตนได้อย่างเด็ดขาด เขา
ยังคงต้องรับบทบาทของ “ลูกชายตัวอย่าง” ที่ถูกพันธะทางวัฒนธรรมของโลกเก่าร้อย
รัดไว้อย่างแน่นหนา แต่อย่างไรก็ดี ใน The Wedding Banquet เงื่อนปมของพันธะ
นี้กำลังเลื่อนหลุดไปที่ละเล็กละน้อย ตามแรงกระทบที่เกิดจากการพบกันของสอง
วัฒนธรรมจากสองโลกที่มาพบกันบนผืนแผ่นดินแห่งเสรีภาพแห่งนี้

ดังนั้น คำว่า “ครอบครัว” สำหรับเหว่ยดังนั้นจึงหมายถึงการที่คนสองคนมีความเต็มใจที่จะใช้ชีวิตร่วมกัน โดยที่ไม่ใส่ใจกับพิธีการแต่งงานหรือการมีลูกเพื่อสืบสกุล คุณค่าของครอบครัวของเหว่ยดังเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและสิทธิของปัจเจกชน มากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับสังคมและขนบธรรมเนียมประเพณี ในทางตรงข้าม พ่อแม่ของเหว่ยดังเชื่อในคุณค่าของครอบครัวแบบดั้งเดิม ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมจีนที่ให้เพศชายเป็นใหญ่ในสังคม และการแต่งงานก็เป็นหลักคำจูนหนึ่งของแนวคิดนี้ อีกทั้งเป็นก้าวที่สำคัญที่สุดก้าวหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นหลักประกันการสืบทอดความรุ่งเรืองมั่งคั่งของครอบครัว ดังนั้น พิธีแต่งงานจึงถือว่าเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญยิ่ง และประกอบไปด้วยรายละเอียดมากมายที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อและขนบธรรมเนียมโบราณ เช่น ความเชื่อที่ว่าคู่แต่งงานจะได้ลูกชายในวันถ้าเจ้าสาวได้ทานซูปรุ่งพิเศษจากดอกบัว และให้เด็กผู้ชายขึ้นไปกระโดดบนเตียงวิวาห์

ชื่อเรื่อง The Wedding Banquet จึงไม่ได้มีความหมายเพียงแค่งานเลี้ยงฉลองแต่งงานเท่านั้น แต่หมายรวมถึงแนวคิด คำนิยม ความเชื่อ และการตีความในเรื่องคุณค่าของครอบครัวที่แตกต่างกัน อย่างเช่นในฉากงานแต่งงานครั้งแรกที่เหว่ยดังจัดขึ้นอย่างลวกๆ ที่ศาลาว่าการเมืองเพื่อตบตาพ่อแม่ของเขานั้น อาจเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงทัศนคติที่เหว่ยดังมีต่อครอบครัว เพราะ The Wedding Banquet ที่ศาลาว่าการเมืองนั้นหมายถึงความรวดเร็ว, สะดวก, ง่าย, และเป็นปัจเจกชน ขณะที่พ่อแม่ของเขาให้ความหมายของ The Wedding Banquet ว่าต้องเป็นพิธีการที่ต้องการการยอมรับจากสังคม อย่างไรก็ตาม ผู้กำกับก็ไม่ได้ต้องการตัดสินว่า The Wedding Banquet แบบไหนดีกว่ากัน เขาอาจแค่ต้องการตั้งคำถามว่าอะไรคือ “ความเหมาะสม” ในสังคมยุคไฮสปีดโมเดิร์นนี้ ดังที่เหว่ยดังถามแม่ของเขาเมื่อเขาทราบข่าวว่าเขาเป็นเกย์ว่า “แม่ลองมองไปรอบๆ ตัว มีคู่รักที่รักกันว่า “ปกติ” ก็คู่ที่กำลังทะเลาะและหย่าร้างกัน พวกเขากำลังภวนาให้พวกเขารักกันเหมือนผมกับไซมอน แม่จะกล่าวว่าไซมอนคือคนที่ทำให้ผมหลงผิดได้อย่างไร ผมมีความสุข

ที่สุดอย่างที่ผมเป็นอยู่" ในฉากงานเลี้ยงฉลองแต่งงาน ผู้กำกับลีใช้สีแดงและสีขาว เป็นสัญลักษณ์ของการพบและการผสมกลมกลืนกันระหว่างวัฒนธรรมและแนวคิดที่ต่างกัน สีแดงของชุดเจ้าสาว (ในงานพิธี), วิวบ้านตึกแดง, ฝัากลูเมียงว้าว, ฝัากลูมิโตะและฝัากลูมิโตะในงานเลี้ยงคือตัวแทนของวัฒนธรรมจีน ขณะที่สีขาวของชุดเจ้าสาว (ในงานเลี้ยง), ชุดเพื่อนเจ้าสาว, รถคู่บ่าวสาว, แกล้งแต่งงาน, อาหารแกะสลักในงานเลี้ยงคือสีแทนโลกตะวันตก ดังนั้น ฉากงานเลี้ยงจากนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงงานฉลองแต่งงานเท่านั้น แต่เป็นการฉลองให้กับวัฒนธรรมพันทางอีกด้วย

การมาเยือนของพ่อแม่ ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจใน "ครอบครัว" ของเหว่ยถึงจากตอนที่มิเพียงเหว่ยถึงกับไซมอนสองคน ก็มีพ่อแม่และเวซ-เวซมาร่วมใช้พื้นที่ในครอบครัวด้วย ในฉากพิธีแต่งงาน กล้องจัดภาพเวซ-เวซ, เหว่ยถึง และพ่อแม่ให้ยืนอยู่ด้วยกันในกรอบประตูเดียวกัน ขณะที่ไซมอนถูกขอบของกรอบประตูกันออกจากกลุ่มไปอยู่อีกด้านหนึ่งของภาพ ราวกับว่าเขาเป็นคนนอกกำลังมองมาที่ภาพครอบครัวสมบูรณ์แบบ ครอบครัวที่ไม่มีเขาเป็นส่วนหนึ่งในนั้น ถึงแม้ว่าในประเทศอเมริกา เขาคือเจ้าของประเทศที่เป็นชนกลุ่มใหญ่ แต่ในบ้านหลังนี้ เขาคือผู้ที่เป็รรองและผัดแผกไปจากคนอื่น ๆ ดังนั้นไซมอนจึงกลายเป็นตัวแทนของชนกลุ่มน้อยที่ต้องปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมอื่น อย่างเช่นอาหารมื้อเย็นที่ไม่ใช่พิซซ่าอีกต่อไป แต่ว่าเป็นอาหารจีนและตะเกียบ จากการตกแต่งบ้านแบบตะวันตกห้องนั่งเล่นก็จัดตกแต่งใหม่เป็นแบบจีน สำหรับไซมอน บ้านของเขาได้กลายเป็นดังรูปจำลองของวัฒนธรรมจากไต้หวันละ

ปัญหาและปมขัดแย้ง เป็นตัวจักรผลักดันให้เรื่องราวไหลรินไปอย่างน่าสนใจ ซึ่งปมปัญหาและความขัดแย้งในเรื่องก็ไม่ได้ดำเนินไปจนถึงจุดที่เลวร้ายไปกว่านี้ เห็นได้ชัดว่าผู้กำกับลีไม่ต้องการนำเสนอภาพสังคมแบบวัฒนธรรมพันทางในอเมริกาในแง่ร้ายจนเกินไป หรืออีกนัยหนึ่ง เขาอาจจะอยากที่จะเชิดรูปแบบชีวิตแบบใหม่ที่มันด้วยซ้ำ ดังที่ผู้กำกับลีเคยกล่าวไว้ว่า "ผมพูดภาษาอังกฤษ แล้วก็หันไปพูดภาษาจีนกับอีกคนหนึ่ง มันยากที่จะมีมุมมองต่อเรื่องใดๆ เป็นแบบอเมริกัน

หรือแบบจีนล้วนๆ หรือแม้กระทั่งแบบเอเชีย-อเมริกัน มันมักจะผสมๆ กัน”³ ปัญหาทุกอย่างในเรื่องจึงคลี่คลายไปอย่างสวยงามในตอนจบ โดยเว-เวตัดสินใจที่จะเลี้ยงลูกโดยมีเหว่ยถังและไจมอนเป็น “พ่อ”, พ่อแม่ยอมรับไจมอนว่าเป็นคู่รักของเหว่ยถัง, เหว่ยถังอาศัยอยู่กับเว-เวและไจมอนเป็นครอบครัวเดียวกัน ดังนั้นทุกคนในหนังท้ายที่สุดก็ได้รับความสุขที่ตนใฝ่ฝันไว้: พ่อแม่ได้หลานสืบสกุล เหว่ยถังสามารถที่จะรักษา “ครอบครัว” ของเขาไว้ได้อย่างที่เคยเป็นมา, และเว-เวอาศัยอยู่ในอเมริกาต่อไปได้อย่างถูกกฎหมายและยังอาจจะได้รับใบเขียวอีกด้วย ตอนจบแบบนี้ถึงแม้จะไม่เหมือนกับเทพนิยายแบบดั้งเดิมนัก แต่ก็ถือว่าใกล้เคียง ภาพชีวิตที่งดงามลงตัว การค้นหา “ตัวตน” ท่ามกลางความสับสนของวัฒนธรรมพันทาง เป็นภาพสะท้อนที่ให้ความหวังไม่ใช่ว่าเฉพาะสำหรับอเมริกันชน แต่อาจเป็นสำหรับใครที่ไหนก็ได้ในโลกทุกวันนี้ ฉากสุดท้ายที่สนามบิน ขณะที่เหว่ยถังมองพ่อแม่เดินจากไป โดยมีไจมอนกับเว-เวยืนแขนขาข้างอย่างมีความสุขนั้น ก็ดูเหมือนจะยืนยันยืนยันว่า ชีวิตในยุคโพสต์โมเดิร์นบนผืนแผ่นดินอเมริกันนั้น ยังเป็นไปด้วยความหวังและอนาคตอันสวยงามเสมอ

เชิงอรรถ

¹Filmmaker Interview, “Dinner For Two: Ang Lee and Tony Chan on the Wedding Banquet and Combination Platter,” ใน: *Filmmaker* Vol. 1 no. 4 (Summer 1993), หน้า 22.

²Susan Hayward, *Key Concepts in Cinema Studies* (London & New York: Routledge, 1996), หน้า 270.

³Filmmaker Interview, op.cit, หน้า 22.

MEMENTO

ชั้นเชิงของหนังอเมริกันนัวร์รุ่นใหม่

โดย “ภัทรวดี สุพรรณพันธุ์”

เสน่ห์ของหนัง ไม่ได้เกิดจากเนื้อเรื่องที่กินใจหรือความประทับใจในแง่ของสไตล์หรือองค์ประกอบภาพ หรือการแสดงที่สมบูรณ์แบบเท่านั้น หลายครั้งที่เรามักจะมองข้าม (หรือถูกทำให้มองข้าม) ความสำคัญของโครงสร้างของหนังไป

โครงสร้างของหนัง (plot) กับเนื้อเรื่องของหนัง (story) ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน เนื้อเรื่องคือเรื่องราวทั้งหมดของหนังเรื่องนั้นๆ ซึ่งเราจะทำความเข้าใจได้โดยการลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหนังเข้าด้วยกัน แล้วจินตนาการเป็นเนื้อเรื่องทั้งหมดขึ้น ขณะที่โครงสร้างของหนังนั้นหมายถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและดำเนินไปในหนัง ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับลำดับเวลา หรือต้องถ่ายทอดรายละเอียดทุกอย่างตามเนื้อเรื่องตามปกติแล้ว หนึ่งส่วนใหญ่มักกำหนดโครงสร้างหนังให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง โดยการเริ่มต้นเรื่องด้วยสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วดำเนินเรื่องราวต่อเนื่องไปตามเหตุและผลที่เกิดจากการกระทำของตัวละคร ซึ่งเหตุและผลเหล่านี้ก็จะนำไปสู่สถานการณ์ที่สรุปเรื่องราวทั้งหมดเป็นอันจบเรื่อง แต่ก็ยังมีหนังอีกหลายเรื่องที่จัดลำดับโครงสร้างหนังเสียใหม่เพื่อสร้างเสน่ห์ให้กับเนื้อเรื่อง อย่างเช่น *Pulp Fiction* (Quentin Tarantino, 1994) แบ่งการดำเนินเรื่องออกเป็นฉากๆ (sequence) โดยไม่เรียงลำดับตามเวลาที่เหตุการณ์เกิดก่อนหลัง ซึ่งคนดูจะสามารถทำความเข้าใจกับเนื้อเรื่องได้โดยสมบูรณ์ก็จากการปะติดปะต่อเรื่องราวในแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน

วิธีการเล่าเรื่องแบบนี้มักใช้กันมากในหนังประเภทสืบสวนสอบสวน หนึ่งเมโทรดามาถึงสืบสวนสอบสวนอย่างเช่น *Mildred Pierce* (Michael Curtiz, 1945) ที่ใช้วิธีนี้เช่นกัน โดยหนังเปิดฉากด้วยการฆาตกรรมที่นำไปสู่การสอบสวนคดี ซึ่งผู้ต้องสงสัยในเรื่องนี้คือตัวละครหลักของเรื่องที่เป็นผู้เล่าเรื่องราวย้อนหลัง (flashback)

ทั้งหมดให้ตำรวจฟัง แต่ในขณะที่ flashback ดำเนินไปนั้น เรื่องก็จะถูกค้นจ้งหาด้วยการสอบสวนของตำรวจ ซึ่งการดำเนินเรื่องโดยการเล่าเรื่องสลับไปมาระหว่าง flashback กับเหตุการณ์ในห้องสอบสวนอันเป็นฉากปัจจุบันของหนัง ก็เป็นกลวิธีการเลือกเปิดเผยหรือปิดบังข้อมูลบางส่วน ขั้วข้อเท็จจริงและขมวดปมสำคัญของเรื่องไว้เพื่อสร้างความใคร่รู้และความตื่นเต้นท้าทาย ก่อนที่จะนำไปสู่การเปิดเผยมาตรดั่งจริงในท้ายที่สุด

Memento (เขียนบทและกำกับ โดย Christopher Nolan, 2000) นอกจากจะใช้กลวิธีตามที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดแล้ว เนื้อเรื่องยังเพิ่มความซับซ้อนให้กับหนังโดยการกำหนดให้ตัวละครหลักที่เป็นผู้ดำเนินเรื่องทั้งหมด คือ เลนนี (แสดงได้อย่างยอดเยี่ยมโดย Guy Pearce จาก *L.A. Confidential* และ *Pricilla: Queen of the Desert*) เป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บทางสมองทำให้เขาไม่สามารถที่จะสร้างความทรงจำใหม่ๆ ได้ ซึ่งเลนนีเชื่อว่าฆาตกรผู้ฆ่าภรรยาของเขาเป็นต้นเหตุ และเลนนีมีความต้องการที่จะสืบหาตัวฆาตกรคนนี้ เพื่อแก้แค้นให้ภรรยาและเพื่อแก้แค้นที่ทำให้เขาต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ แต่การที่เขาไม่สามารถที่จะจดจำเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้นานกว่า 5-10 นาที ทำให้มีหนทางเดียวที่เขาจะสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้ ก็คือเขาต้องบันทึกข้อมูลและสาระสำคัญไว้ไม่ว่าจะ โดยการสักไว้ตามร่างกาย หรือการจดโน้ตไว้ตามที่ต่างๆ

อีกทางก็คือการใช้รูปถ่ายโพลารอยด์ช่วยในการอ้างอิงตัวบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ ผลสะท้อนจากการที่เลนนีไม่สามารถสร้างความทรงจำใหม่ๆ ได้ ทำให้เลนนี กลายเป็นตัวละครหลัก ที่เป็จุดศูนย์กลางของอารมณ์และความรู้สึกร่วมของคนดูแต่ไม่สามารถเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือสำหรับคนดูได้ แหล่งข้อมูลเดียวที่คนดูรู้สึกว่าจะนำไปสู่ข้อเท็จจริงได้ก็คือ รูปถ่ายโพลารอยด์ โฉม และรอยสัก ข้อเท็จจริงจึงอธิบายได้โดยการย้อนกลับ ไปตรวจสอบความจริงที่เกิดขึ้น

หนังจึงดำเนินเรื่องราวย้อนกลับ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การให้ข้อมูลความเป็นมาของรูปถ่าย โฉม และรอยสักเหล่านั้นมากกว่าที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวละคร บทหนังจึงใช้ช่องว่างตรงจุดนี้บิดเบือนข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆที่คนดูใช้เป็นแหล่ง (๑๘)

อ้างอิง ล้อเล่นกับอารมณ์และความรู้สึกที่คนดูมีต่อตัวละคร ดังนั้น ในแต่ละฉาก แทนที่คนดูจะรู้สึกว่ามันกำลัง "รู้จัก" ตัวละครมากขึ้น ก็กลับกลายเป็นถูกกันให้ถอยห่างออกมา ความห่างเหินที่คนดูมีต่อตัวละครใน *Memento* จึงนำไปสู่ความรู้สึกไม่ไว้เนื้อเชื่อใจ และความเคลือบแคลงใจในพฤติกรรมและการกระทำของตัวละคร

การใช้ประโยชน์จากเงื่อนไขความด้อยทางสภาพร่างกายของตัวเอก มาเป็นตัวกำหนดโครงสร้างของหนังนี้ ทำให้ *Memento* เป็นหนังแนวลึกลับสืบสวน (detective-noir) ที่มีลีลาการถ่ายทอดเนื้อเรื่องได้อย่างตึงตังและเรียบง่าย เพราะลักษณะเด่นของหนังประเภทนี้ก็คือ การเล่าเรื่องแบบเลือกปกปิดและเปิดเผยข้อมูล รวมถึงการแสดงถึงด้านมืดของจิตใจของตัวละคร ดังนั้น การเล่าเรื่องย้อนหลังโดยแบ่งออกเป็นฉากย่อยๆ ไม่ปะติดปะต่อกันของ *Memento* ก็เป็นการใช้โครงสร้างหนังช่วยอำพรางความเท็จ และปกปิดความจริงของเนื้อเรื่องไว้ได้อย่างแนบเนียน ซึ่งถ้าจะเปรียบกับการเล่นเกมต่อจิกซอร์ โครงสร้างหนังของ *Memento* ก็ทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดขั้นตอนการต่อจิกซอร์แต่ละตัว ขณะที่รูปโหลารอยด์ โฟโต้ และรอยสัก แทนตัวจิกซอร์ที่รอการต่อเติมเข้าด้วยกัน ดังนั้นกว่าเราจะรู้ว่าภาพที่แท้จริงคืออะไร ก็เมื่อเกือบที่ภาพจะต่อเสร็จสมบูรณ์แล้ว โฉมหน้าที่แท้จริงของความชั่วร้ายและความเลวในจิตใจของตัวละครจึงค่อยๆ ปรากฏระหว่างที่ "ข้อเท็จจริง" กำลังถูกเปิดเผย เราจึงพบว่าตัวละครทุกตัวต่างหลอกให้เล่นนี้ หรือไม่ก็เอาเปรียบเขาไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เพราะทุกคนก็รู้เท่าๆ กันว่าพวกเขาจะทำอย่างไร พุดอะไรกับเล่นนี้ก็ได้ ยังไงเล่นนี้ก็จำไม่ได้อยู่ดี อย่างเช่น นาตาลี (แสดงโดย Carrie-Anne Moss ใน *The Matrix*) ผู้หญิงที่เล่นนี้เชื่อว่าจะช่วยเขาหาตัวฆาตกร ก็หลอกให้เล่นนี้เป็นเครื่องมือในการกำจัด คีออคค์ และเท็ดดี้ ส่วน เท็ดดี้ คีออคค์ที่ประกาศตนเป็นผู้ช่วย เล่นนี้ หาตัวฆาตกร ก็หลอกให้เล่นนี้ให้คอยตามฆ่าพวกอาชญากรที่มีชื่อย่อเป็นตัวอักษร JG แม้กระทั่งพนักงานโรงแรม ก็ยังหลอกกลับเปลี่ยนห้องพัก ย้ายเล่นนี้ให้ไปอยู่ในห้องเกรดต่ำกว่าเดิม

ด้วยความที่ *Memento* เป็นหนังนัวร์สมบูร์นแบบ ตัวละครที่น่าสงสาร และถูกหลอกใช้อยู่ตลอดเวลาอย่างเลนนี่ จึงกลับกลายเป็นตัวละครที่อันตรายและไม่น่าไว้วางใจมากที่สุด นับตั้งแต่การฆ่าภรรยาโดยไม่เจตนา (ขอจำไม่ได้ว่าขงชาติฯ ให้ภรรยาไปกี่ครั้ง) การฆ่าจิมมี่ กับ เท็ดดี้ ที่แม้ว่าเท็ดดี้จะพยายามเล่าความจริงทั้งหมด แต่เพราะความจริงนั้นตรงข้ามกับความจริงที่เลนนี่ต้องการจะเชื่อ เท็ดดี้ จึงต้องตาย ทั้งยังไม่เน้นการฆาตกรรมที่ เลนนี่ อาจได้กระทำมาก่อนหน้านี้ (จากความจริงที่เท็ดดี้เล่าทำให้เรารู้ว่าเขาหลอกใช้เลนนี่มาเป็นปีแล้ว)

การกำหนดโครงสร้างหนังของ *Memento* ให้แบ่งออกเป็นฉากย่อยๆ แบบนี้ ทำให้การแก้ปริศนาตามแนวทางหนังสือสวนสอบสวนดำเนินไปอย่างออก人意 ค่อยๆ เปิดเผยความซับซ้อนในด้านมืดของจิตใจตัวละครตามแบบหนังนัวร์ และในขณะที่เดียวกันก็เป็นเทคนิคที่สะท้อนสภาพความทรงจำอันมีช่วงเวลาจำกัดของเลนนี่ได้เป็นอย่างดี

ในแต่ละฉากของ *Memento* นอกจากจะเล่าเหตุการณ์ย้อนหลังแล้ว ยังแทรกด้วยเรื่องเล่าของเลนนี่ ถึงกรณีของลูกค้าคนหนึ่งของบริษัทประกันภัยที่เขาเคยทำงานให้ ความทรงจำในส่วนนี้ของเลนนี่ทำหน้าที่เป็นโครงสร้างรอง (subplot) ที่เสริมเพิ่มความขัดแย้งให้กับเนื้อเรื่องของโครงสร้างหลัก ด้วยเทคนิคการย้อนภาพเป็นสีน้ำตา ทำให้เนื้อเรื่องส่วนนี้มีน้ำหนักและเบียดเบียนไม่จมหายไปในความซับซ้อนวุ่นวายของโครงสร้างหลัก และสร้างความรู้สึกน่าเชื่อถือให้กับ “ความทรงจำเก่า” ที่เลนนี่ฝังใจ

แต่จุดที่น่าสังเกตุก็คือ โครงสร้างของหนังทั้งสองส่วนนี้ถูกกำหนดให้ การเล่าเรื่องดำเนินไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ขณะที่โครงสร้างหนังหลักดำเนินเรื่องย้อนกลับไปในอดีต โครงสร้างหนังรองกลับเล่าเรื่องตามลำดับเวลา ก่อนหลัง ซึ่งในขณะที่เราดูหนังเราจะไม่รู้ถึงถึงความขัดแย้งนี้ แต่กลับรู้สึกที่เรากำลังได้รับข้อมูลในด้านลึกของตัวละครคือเลนนี่เพิ่มขึ้นด้วยวิธีการนี้ คนดูจึงรับเอาข้อมูลจากความทรงจำของเลนนี่มาเป็นส่วนหนึ่งของข้อเท็จจริง ทั้งที่ในความเป็น

จริงแล้วแทนที่เนื้อเรื่องของโครงสร้างรองจะให้รายละเอียด และเพิ่มความลึกให้กับตัวละครเล่นนี้แค่กลับทำหน้าที่เป็นกับดักอันใหญ่ที่ลวงให้คนดูเชื่อ และคาดเดาไปผิดทางจนกระทั่งในฉากสุดท้าย ที่เฉลยความจริงและแก้ปมความขัดแย้งของข้อเท็จจริงต่างๆ เราถึงได้รับรู้ถึงความทรงจำในส่วนนี้ของเล่นนี้คือความทรงจำปลอมๆ ที่เล่นนี้สร้างขึ้นเพื่อบิดเบือนข้อเท็จจริง และเพื่อหนีความจริงที่ว่าภรรยาเขาไม่ได้ถูกฆาตกรรมในคืนเกิดเหตุ แต่เขาเองคือฆาตกรที่ฆาตกรรมตนเองโดยไม่เจตนาด้วยการฉีดอินซูลินเกินขนาด

ดังนั้น สารหลักที่หนังท้าทายให้คนดูค้นหาก็คือ อะไรที่น่าเชื่อถือมากกว่ากันระหว่างข้อเท็จจริงกับความทรงจำ และอะไรคือข้อเท็จจริง อะไรคือความทรงจำ มีฉากหนึ่งที่เล่นนี้ยืนยันกับ เท็ดดี้ ว่าเขาต้องการสืบหาตัวฆาตกรด้วยการอ้างอิงกับข้อเท็จจริงของตนเอง คือรูปถ่าย โน้ต และรอยสัก เพราะเขาเชื่อว่าถึงเหล่านี้คือข้อเท็จจริง และเขาเชื่อในข้อเท็จจริงที่เขารวบรวมขึ้นมาเองมากกว่าความทรงจำที่บันทึกไว้ในแฟ้มของตำรวจ แต่เมื่อเรื่องราวคลี่คลายไปเรื่อยๆ เราก็จะค้นพบความจริงว่าข้อเท็จจริงต่างๆ เหล่านั้นก็เชื่อถือไม่ได้เช่นกัน เนื่องจากผู้ที่สร้างและรวบรวมข้อเท็จจริงเหล่านั้นก็คือเล่นนี้ ด้วยเหตุนี้คนดูจึงถูกกันออกห่างจากการมีส่วนร่วมกับการเหตุการณ์ในหนังไปโดยปริยาย กลายเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ที่ได้แค่คอยสนับสนุนและคาดเดาว่าที่แท้แล้วเรื่องจริงๆ คืออะไร ใครเป็นฆาตกรที่ เล่นนี้ถามหาตัวอยู่ บทบาทของตำรวจจับผู้ร้ายที่คนดูถูกลวงให้เตรียมใจไว้ว่าจะได้ร่วมเล่นด้วยเมื่อตอนต้นเรื่อง จึงกลายเป็นเพียงผู้ดูที่ชะตากรรมตกอยู่ในมือของผู้กำกับ

Memento เป็นตัวอย่างของหนังแนวสืบสวนสอบสวนรุ่นใหม่ (Neo-noir) ที่ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องของหนัง (film narrative) กับโครงสร้างของหนัง (plot) เป็นเครื่องมือในการนำเสนอเนื้อเรื่อง (story) ให้ดูซับซ้อนได้อย่างมีชั้นเชิง และเร้าใจ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่ยากต่อการติดตามและทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดนับตั้งแต่ฉากเปิดเรื่อง ที่เป็นภาพโคลส-อัพรูปถ่ายโหลารอยดัดของคนที่ถูกฆาตกรรมแล้ว ภาพนี้ค่อยๆ จางหายไปจนกลายเป็นสีดำ ตามมาด้วยภาพการฆาตกรรมที่เคลื่อนไหว

ไหวย้อนหลัง ลูกกระสุนปืนที่ย้อนหายเข้าไปในลำกล้อง เลือดที่ไหลกลับเข้าไปใน
บาดแผลกระสุน เสมือนเป็นการบอกไว้ว่า นับจากนี้แม้ว่าตัวละครจะเคลื่อนไหว
ไปตามปกติ แต่เรื่องราวทั้งหมดจะเป็นการเล่าแบบย้อนกลับ

หลังจากดู *Memento* จบแล้วก็รู้สึกว้าวสาระสำคัญที่หนังสื่อออกมา มันไม่ใช่
เมื่อเรื่องที่หักมุม หรือการสืบหาตัวฆาตกรอย่างทีหนังหลอกสื่อให้เราเรารู้สึกมาตั้งแต่
ต้น แต่หนังได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเทคนิคการเล่าเรื่อง และโครงสร้าง
ของหนังที่มีอิทธิพลและส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้ และความคาดหว้งของคนดู ที่
สำคัญที่สุดก็คือ แสดงถึงความสามารถในการเล่าเรื่องของผู้กำกับ Nolan (ผู้กำกับ
อังกฤษซึ่งสร้างชื่อจากหนังขาวดำทุนต่ำเรื่อง *Following*) ที่ถ่ายทอดเรื่องราวด้วย
การใช้ภาษาภาพยนตร์ได้สร้างความสนใจของผู้ชมได้สูงสุด โดยไม่ต้องพึ่งพาองค์
ประกอบที่เรียกว่า “เครื่องประดับ” อย่างเช่น ดารา, เซปเปียตอฟเฟ็ก, หรือเทคนิค
ภาพละลานตาที่สร้างโลกคอมพิวเตอร์ ที่ปัจจุบันได้กลายเป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อ
ความสำเร็จของผลิตภัณฑ์จากฮอลลีวูดในยุคนี้ไปเสียแล้ว ซึ่งเมื่อพิจารณาการตอบ
รับที่ดีจากนักวิจารณ์จากทั้งสองฝั่งแอตแลนติก (*Memento* ชนะเลิศรางวัล *Waldo
Salt Screenwriting Award* จาก *Sundance Film Festival 2001* ประเทศ
สหรัฐอเมริกา, ได้รับรางวัล *Jury Special Prize, International Critics Award* และ
CineLive Award จาก *Deauville Film Festival 2000* ประเทศฝรั่งเศส, และได้รับ
รางวัล *Prize of the Catalan Screenwriter's Critic and Writer's Association* จาก
Catalonian International Film Festival 2000 ประเทศสเปน) และจากรายได้เฉพาะ
จากการเข้าฉายในประเทศอังกฤษกว่าล้านปอนด์ ก็อาจกล่าวได้ว่า *Memento* เป็น
สัญญาณการกำเนิดของหนังอเมริกันแนวทางใหม่ ที่ดึงดูดให้ผู้ชม “เข้าถึง” หนังได้
โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของ “เครื่องประดับ” หรือกลยุทธ์ทางการตลาดแบบ
เดิมๆ ของฮอลลีวูด

เรื่องย่อ Memento

เลียวนาร์ด เชลบี (Leonard Shelby) หรือเล่นนี่ เป็นอดีตพนักงานสอบสวนของบริษัทประกันภัย ผู้ซึ่งได้รับบาดเจ็บทางสมองจากเหตุการณ์ที่ภรรยาของเขาถูกข่มขืนและฆาตกรรม ทำให้เขาไม่สามารถสร้างความทรงจำใหม่ได้ เขาได้ปฏิญาณตนว่าจะตามล่าฆาตกรที่เขารู้แต่เพียงว่าเป็นชายผิวขาว และลักษณะของชื่อคือ JG

ณ โกดังสินค้าร้างนอกเมืองลอสแอนเจลิส เล่นนี่ยิงชายชื่อเท็ดดี้ตาย หลักจากที่เขาดูรูปถ่ายโพลารอยด์ของเท็ดดี้ ซึ่งมีโน้ตเขียนไว้หลังรูปว่า "อย่าเชื่อคำโกหกของเขา เขาคือตัวการ น่าทิ้งเสีย"

เหตุการณ์ก่อนหน้า: ผู้หญิงที่เล่นนี่รู้จักชื่อนาตาลี มอบหลักฐานรายละเอียดของเจ้าของหมายเลขทะเบียนรถ (ที่เล่นนี่ลักไว้บนแขน) ให้เล่นนี่ ซึ่งปรากฏว่าเจ้าของทะเบียนรถนี้คือเท็ดดี้ และชื่อจริงของเท็ดดี้ก็คือ จอห์น แกมเมลล์ (John Gammell) พอเล่นนี่รู้เขาเขียนโน้ตลงบนหลังรูปโพลารอยด์ของเท็ดดี้ว่า "เขาคือตัวการ น่าทิ้งเสีย"

เหตุการณ์ก่อนหน้า: นาตาลีสัญญากับเล่นนี่ว่าจะช่วยเขาค้นหาข้อมูลของเจ้าของทะเบียนรถที่เล่นนี่ลักไว้บนแขน เล่นนี่พบรูปถ่ายโพลารอยด์ของชายที่ถูกข่มขืนจนหน้าดำเย่นในกระโถนเลือดของเขา บนรูปเขียนชื่อไว้ว่าด็อดด์ (Dodd) นาตาลีให้เล่นนี่ดูรูปคนรักชื่อจิมมี่ แกรนท์ซ์ (Jimmy Grantz) ซึ่งหายสาบสูญไปหลังจากที่ไปพบชายชื่อเท็ดดี้ เล่นนี่เขียนไว้บนหลังรูปนาตาลีว่า "เธอสูญเสียคนรักเช่นกัน เธอจะช่วยให้พ้นจากความทุกข์"

เหตุการณ์ก่อนหน้า: เล่นนี่ตื่นขึ้นในห้องของโรงแรมหนึ่ง แล้วพบชายแปลกหน้าชื่อด็อดด์ถูกมัดอยู่ในตู้เสื้อผ้า เท็ดดี้มาหาที่ห้อง แล้วเขากับเท็ดดี้หาดีด็อดด์ไปทั้งวันนอกเมือง ก่อนที่เล่นนี่จะไปหานาตาลีเพื่อสืบตามความจริง

เหตุการณ์ก่อนหน้า: เสนนี่พบว่าเขาอยู่ในห้องน้ำของโรมแรม และมีขวดเหล้าในมือ ขณะที่เขาอาบน้ำ คือคัลเดินเข้ามาพอดี เสนนี่ซ้อมคัลเดิน และถ่ายรูปไว้ เสนนี่พบโน้ตเขียนไว้ว่าให้กำจัดคัลเดินเพื่อช่วยนาตาลี เสนนี่ตัดสินใจโทร. เรียกเท็ดดี้ และจับคัลเดินมัดไว้ในตู้เสื้อผ้า

เหตุการณ์ก่อนหน้า: เสนนี่ไปติดกรอคัลเดินในห้องที่โรงแรมตามที่นาตาลีบอก เขาตัดสินใจซ่อนตัวในห้องน้ำและมีขวดเหล้าเป็นอาวุธ

เหตุการณ์ก่อนหน้า: ที่บ้านของนาตาลี นาตาลีพาหน้าตาบอบช้ำมาหา เสนนี่ และบอกว่าถูกชายชื่อคัลเดินข่มขืน เพราะเธอไม่รู้ว่ายานเซฟติดและเงินของจิมมีหายไปที่ไหน นาตาลีขอให้เอนนี่ช่วยกำจัดคัลเดิน

เหตุการณ์ก่อนหน้า: ที่บ้านของนาตาลี นาตาลีกับเอนนี่มีปากเสียงกัน นาตาลีขี้โมโหเอนนี่โดยการพูดจาดูหมิ่นเอนนี่และภรรยา (ที่ตายไปแล้ว) เอนนี่โกรธจึงซ้อมนาตาลีจนใบหน้านาบอบช้ำ นาตาลีเอาปากกาทั้งหมดไปซ่อน ทำให้เอนนี่ไม่สามารถจดบันทึกเหตุการณ์นี้ได้ นาตาลีกลับเข้ามาในบ้านอีกครั้งและบอกว่าคัลเดินเป็นคนซ้อมเธอ

เหตุการณ์ก่อนหน้า: เอนนี่พบแผ่นรองแก้วในกระเป๋าเสื้อของเขาเขียนว่าให้เขาไปพบนาตาลี เขาเข้าไปในบาร์ตามชื่อบนแผ่นรองแก้ว และพบนาตาลีก่อนหน้าที่จะมาที่บาร์ เอนนี่สักเลขทะเบียนรถลงบนแขนของเขา เท็ดดี้ตามมาพบเอนนี่และบอกว่าชายที่ชื่อจิมมี แกรนท์ซ คือฆาตกรที่ฆ่านางภรรยาของเขาเหตุการณ์ก่อนหน้า เอนนี่พบตำรวจนอกเครื่องแบบชื่อจอห์น แกมเมลล์และถ่ายรูปไว้ แต่เพราะว่าเขาเป็นตำรวจลับ แกมเมลล์จึงขอให้เอนนี่เรียกเขาว่าเท็ดดี้ เท็ดดี้ส่งเอนนี่ไปหาจิมมีที่โกดังสินค้าร้างนอกเมือง จิมมีคิดว่ามาพบเท็ดดี้เพื่อซื้อขายเซฟติด จึงมาพร้อมเงิน \$200,000 เอนนี่ฆ่าจิมมีเพราะคิดว่าเขาคือฆาตกรที่ฆ่านางภรรยาแล้วถ่ายรูปศพของจิมมีและเปลี่ยนเอาเสื้อผ้าของจิมมีมาใส่ เท็ดดี้ตามมาพบที่โกดัง แล้วบอกเอนนี่ว่าเขาเป็นตำรวจที่ช่วยเอนนี่สืบคดีภรรยาที่ถูกข่มขืน และบอกว่าที่จริงแล้วภรรยาของเขาขอชีวิตจากการถูกข่มขืน แต่ภรรยาของเขาตายหลังจากนั้นเนื่องจาก

เลนนี่ถนัดอินซูลินให้เกินขนาดโดยไม่ได้ตั้งใจ และนับตั้งแต่ตำรวจปิดสำนวนคดี
ภรรยาของเลนนี่ เท็ดดี้ก็เป็นคนที่คอยหาอาชญากรที่ชื่อมีตัวอักษรย่อว่า JG มาให้
เลนนี่ฆ่า เลนนี่ยอมรับความจริงไม่ได้ เขาตัดสินใจเขียนบนหลังรูปของเท็ดดี้ว่า
“อย่าเชื่อคำโกหกของเขา” และจดหมายเลขทะเบียนรถของเท็ดดี้ เลนนี่จับรถของ
จิมมี่ไปพร้อมกับเงินและปืน รถจอดลงที่หน้าร้านที่เขามาสักหมายเลขทะเบียนรถ
ของเท็ดดี้ไว้ที่แขน
